

Η ανατροπή της κατάσχεσης μετά το ν. 4335/2015 (*)

Του Βασιλείου Α. Χατζηϊωάννου

Επ. Καθηγητή Νομικής Σχολής Δ.Π.Θ.

Δικηγόρου

I. Σκοπός του θεσμού

Η ανατροπή της κατάσχεσης χρονολογείται από το 1938¹ και είχε ως σκοπό να επιτύχει την ταχεία ολοκλήρωση της αναγκαστικής εκτέλεσης, την παρεμπόδιση της παρέλκυσής της από τον αδρανούντα επισπεύδοντα² και τον περιορισμό της δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη εξαιτίας κατάσχεσης μετά την οποία δεν ακολουθούσε πλειστηριασμός³ ή αναπλειστηριασμός κατόπιν ανεπιτυχούς πλειστηριασμού. Η σκοπιμότητα του θεσμού παρέμεινε ακέραιη και με την εισαγωγή του ΚΠολΔ και μέχρι το ν. 2298/1995, καθώς πριν από τότε δεν προβλεπόταν χρονική οριοθέτηση της πραγματοποίησης του πλειστηριασμού. Μετά το ν. 2298 περιορίστηκε η σκοπιμότητα αυτή, καθώς τέθηκαν για πρώτη φορά χρονικά όρια και είχε περιοριστεί η δυνατότητα ματαίωσης του πλειστηριασμού αν δεν συμφωνούσαν και οι αναγγελλμένοι δανειστές που είχαν καταθέσει εκτελεστό τίτλο (969 §3).

Με τις τροποποιήσεις που επέφερε στο δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης ο ν. 4335/2015 και δη με την πρόβλεψη υποχρεωτικού ορισμού της ημερομηνίας του πλειστηριασμού επτά μήνες από την περάτωση της κατάσχεσης και πάντως όχι μετά την παρέλευση οκτώ μηνών από την ημέρα αυτή (954 §2 περ. ε' ΚΠολΔ) φάνηκε να συρρικνώνεται περαιτέρω το ρυθμιστικό της πεδίο, αφού η γενεσιουργός αιτία της ρύθμισης, δηλαδή η διαιώνιση της εκκρεμούς εκτελεστικής διαδικασίας με την αδράνεια του κατασχόντος, φάνηκε να εξέλιπε. Ωστόσο, ο νομοθέτης του ν. 4335 δεν κατήργησε αλλά διατήρησε αυτούσια τη σχετική διάταξη του άρθ. 1019 ΚΠολΔ καθιστώντας έτσι αναγκαία την εκ νέου

(*) Το παρόν κείμενο αποτελεί πρώτο σχέδιο της εισήγησης το οποίο υπόκειται σε πρόσθετη επεξεργασία.

1 Προστέθηκε στο άρθ. 997 ΠολΔ1835 με το άρθ. 3 του α.ν. 1139 του 1938

2 Χαρακτηριστική η ΕιρΝίκαιας 40/2003 ΝΟΜΟΣ: Ανατροπή κατάσχεσης ακινήτου από την επιβολή της οποίας είχε παρέλθει χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων ετών χωρίς να ακολουθήσει πλειστηριασμός

3 ΑΠ 1531/1995 ΕλλΔνη 1997. 1548, ΜΠρΑθ 1120/2008 ΕΠολΔ2009. 534, ΜΠρΧαλκ 150/2009 Αρμ2010. 1206, Γέσιου – Φαλτσή, ΔικΑνΕκτ² τ. Πα, §56, αρ. 3, σ. 343 σημ. 2 μ.π.π.

οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής της διάταξης και την προσαρμογή της στο νέο δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης.

Αυτός είναι και ο σκοπός της εισήγησής μου, δηλαδή η επανεξέταση του ρυθμιστικού βεληνεκού της ρύθμισης του άρθ. 1019, πολλώ δε μάλλον που η διάταξη αυτή διατηρεί την εξαιρετική αρμοδιότητα του ειρηνοδικείου να εκδικάζει υποθέσεις ανατροπής της κατάσχεσης.

II. Πρακτική διαφορά της ανατροπής από την ακύρωση της κατάσχεσης

Μοναδική ομοιότητα της ανατροπής και της ακύρωσης της κατάσχεσης είναι ότι αμφότερες διατάσσονται με δικαστική απόφαση. Κατά τα λοιπά διαφέρουν ως προς τα εξής:

(α) Η ακύρωση στηρίζεται σε ελάττωμα της κατάσχεσης ανεξαρτήτως του χρόνου επιβολής της, ενώ ανατροπή χωρεί ακόμα και σε νόμιμη κατάσχεση, της οποίας όμως δεν ακολούθησε πλειστηριασμός ή αναπλειστηριασμός εντός του προβλεπόμενου χρόνου⁴.

(β) Η ακύρωση ενεργεί *ex tunc* εξαφανίζοντας την κατάσχεση από τον χρόνο της επιβολής της, η ανατροπή ενεργεί *ex nunc*, αφορώντας μόνο στο μέλλον και δεν θίγει τις συνέπειες που παρήγαγε ήδη η κατάσχεση⁵. Συνεπώς, πράξεις που προϋποθέτουν υπαρκτή κατάσχεση, αν επιχειρήθηκαν πριν από την ανατροπή, δεν μπορούν να θιγούν⁶.

4 Μπέης, Η ανίσχυρος διαδικαστική πράξις, 1968, § 3 Π 5, σ. 102, Νικολόπουλος, Η συνέπεια της ανατροπής της κατασκέσεως επί του πλειστηριασμού, ΝοΒ 1986, σ. 520, ο ίδιος, ΑνΕκτ², σ. 374, Ευστρατιάδης, Η ανατροπή της κατασκέσεως (άρθρο 1019 ΚΠολΔ), Αρμ 2005, σ. 1881 επ., 1883, Θεοδώρου, Ανατροπή της κατάσχεσης κατ' άρθρο 1019 ΚΠολΔ και τύχη της αναγγελίας του ελληνικού Δημοσίου, εχούσης ισχύν αυτοτελούς κατασκέσεως κατ' άρθρο 55 § 1 εδ. 5 ΚΕΔΕ, τιμητικός τόμος Μπέη ΙΙΙ (2003), σ. 2583 επ., 2594 επ., ΕιρΑθ 2695/1986 Δ 1988. 115.

5 ΑΠ 1149/1985 ΕΕΝ 1986. 414, ΑΠ 1488/1988 ΕΕΝ 1988. 807, ΕφΑθ 8268/1986 Αρμ 1987. 312, ΜΠρΑθ 7752/1981 ΝοΒ 1982. 286, Γέσιου – Φαλτσή, ΔικΑνΕκτ², τ. ΙΙα, §56, αρ. 6, σ. 345 σημ. 11 μ.π.π., Ράμμος, Η ύπαρξις και το κύρος της κατασκέσεως ως προϋπόθεσις κανονικής διεξαγωγής του αναγκαστικού πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού, αναμνηστικός τόμος Μιχελάκη, 1972, σ. 487 επ. 498-500, ο ίδιος, Εγχειρίδιον ΙΙΙ, 1982, § 462, σ. 1619-1620, Μπέης, ό.π. (σημ. 4), Κεραμεύς, Ανατροπή κατασκέσεως μετά τη διεξαγωγή του πλειστηριασμού και εμπράγματη τύχη του πλειστηριασθέντος, γνωμοδότηση, Αρμ 1987, σ. 289 επ. 290, Μπρίνιας, ΑνΕκτ², άρθ. 1019, αρ. 664· Ευστρατιάδης, ό.π (σημ. 4), Νικολόπουλος, ΑνΕκτ², σ. 375 επ.

6 ΜΠρΠατρ 2711/1978 ΝοΒ 1980. 568, Μπέης, ό.π., (σημ.4), Μπρίνιας, ό.π (σημ. 5), Γέσιου-Φαλτσή, Η έννομη επιρροή της ανατροπής της κατασκέσεως στην ενέργεια του πλειστηριασμού, γνωμοδότηση, ΕλλΔνη 1985, σ. 162 επ., 164 = Η δικονομική έννομη τάξη. Μελέτες αστικού δικονομικού και διεθνούς δικονομικού δικαίου, 1995, σ. 829 επ

III. Προϋποθέσεις ανατροπής

1. Ύπαρξη έγκυρης κατάσχεσης κινητού ή ακινήτου πράγματος

Ανατροπή της κατάσχεσης προβλέπεται για την κατάσχεση κινητού ή και ακινήτου πράγματος στα χέρια του οφειλέτη. Από την συστηματική ερμηνεία του άρθ. 1019 ΚΠολΔ που είναι ενταγμένο στο έκτο κεφάλαιο του όγδοου βιβλίου της αν. εκτέλεσης («διατάξεις κοινές για τον πλειστηριασμό κινητών και ακινήτων») συνάγεται ότι ανατροπή της κατάσχεσης δεν νοείται για κατάσχεση στα χέρια τρίτου ή για κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων. Εφόσον παραβλεπόταν το ως άνω συστηματικό επιχείρημα, θα μπορούσε, ωστόσο, να υποστηριχθεί ότι ανατροπή μπορεί θεωρητικώς να χωρήσει και στην κατάσχεση κινητού πράγματος στα χέρια τρίτου για το οποίο χωρεί πλειστηριασμός (988 §2 ΚΠολΔ). Ανατροπή συντηρητικής κατάσχεσης δεν είναι νοητή⁷, όσο δεν έχει τραπεί σε αναγκαστική κατάσχεση. Όταν τρέπεται η συντηρητική σε αναγκαστική κατάσχεση, μπορεί να χωρήσει ανατροπή για την τραπέισα αναγκαστική κατάσχεση, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις⁸.

Η αναγκαστική κατάσχεση η υποκείμενη σε ανατροπή πρέπει να είναι έγκυρη⁹. Υπό το ισχύσαν νομοθετικό καθεστώς πριν το ν. 4335/2015 είχε σημειωθεί ότι δεν αποκλείεται η ανατροπή δυνητικώς άκυρης κατάσχεσης που κατά την συζήτηση της αίτησης ανατροπής είναι ενεργή και δεν έχει ακυρωθεί με δικαστική απόφαση¹⁰, αφού και αυτή, έως τη δικαστική απαγγελία της ακυρότητάς της, παράγει τα κανονικά της αποτελέσματα. Στο πλαίσιο αυτό ερωτάτο τι συμφέρει να προτιμήσει αυτός που νομιμοποιείται να ασκήσει τα σχετικά ένδικα βοηθήματα αν βέβαια συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου; Την ανακοπή του άρθ. 933 ή την αίτηση της ανατροπής; Είχε σημειωθεί λοιπόν ότι συμφέρουσα ήταν η άσκηση ανακοπής του 933 εξαιτίας των δραστικότερων ex tunc

7 *Ευστρατιάδης*, ο.π. (σημ. 4), 1886 επ., *Νίκας*, ΔικΑνΕκτ II¹, § 44, αρ. 3, σ. 254 (σημ. 3), *Γιαννόπουλος*, σημείωμα στη ΜΠρΑθ 1120/2008 ΕΠολΔ 2009. 536 επ., 537.

8 *Γέσιου – Φαλτσή*, ΔικΑνΕκτ², τ. Ια, §56, αρ. 9, σ. 346, *Ευστρατιάδης*, ό.π (σημ. 4 και 7), *Νίκας*, ό.π. (σημ. 7), ΕιρΠύρρας 38/2009 ΝΟΜΟΣ.

9 Πρβλ. *Ράμμο*, ο.π. (σημ. 5), σ. 496· *Νίκα*, ο.π. (σημ. 7).

10 *Μπέης*, *ΑνΕκτ*, 2004, σ. 97, *Νίκας*, ό.π. (σημ. 4), *Λεοντίδη-Καρύδη*, Παρατηρήσεις, Δ 1988, σ. 116 επ., Ενημερωτικό σημείωμα σύνταξης, Δ 1972, σ. 169. Αντίθ. ΕιρΑθ 707/1971 Δ 1972. 167.

αποτελεσμάτων της ακύρωσης της κατάσχεσης¹¹. Ωστόσο, μετά το ν. 4335/2015 η συζήτηση περί προτίμησης είναι μάλλον θεωρητική. Και τούτο, διότι τα χρονικά σημεία άσκηση της ανακοπής κατά της κατάσχεσης και ανατροπής της δεν είναι δυνατόν να συμπέσουν. Η μεν ανακοπή χωρεί παραδεκτά μέσα σε σαράντα πέντε ημέρες μετά την διενέργειά της κατάσχεσης¹², η δε ανατροπή, κατά το γράμμα της διάταξης, μετά την πάροδο έτους από την κατάσχεση. Σύμφωνα με το νέο άρθρ. 933§§2 και 6, αν η ανακοπή κατατεθεί και επιδοθεί την ύστατη (45^η) ημέρα από την κατάσχεση πρέπει να συζητηθεί μέχρι την 60^η ημέρα από την κατάθεση και η απόφαση επί της ανακοπής να εκδοθεί μέχρι την 60^η ημέρα από την συζήτησή της. Το άθροισμα των ανωτέρω προθεσμιών οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η αντίρρηση περί την εγκυρότητα της κατάσχεσης θα έχει εκκαθαριστεί, εφόσον τηρηθούν οι νόμιμες προθεσμίες, την 185^η ημέρα (μέσα σε έξι μήνες περίπου) από την διενέργειά της, δηλαδή σε χρόνο πριν από την υποχρεωτικώς ορισθείσα ημερομηνία του πλειστηριασμού και πάντως πολύ πριν την παρέλευση έτους από την κατάσχεση ή ορθότερα (όπως θα εξηγήσουμε στη συνέχεια) ενός έτους από την άπρακτη παρέλευση της ορισμένης ημερομηνίας πλειστηριασμού.

Με αυτά τα δεδομένα, αφού θα έχει εκκαθαριστεί η δίκη περί την ακυρότητα σε χρόνο προγενέστερο, κατ' αρχήν δεν υπάρχει περιθώριο να εκκρεμεί η απαγγελία της ακυρότητας κατά την παρέλευση της ενιαύσιας προθεσμίας διενέργειας του πλειστηριασμού που αποτελεί προϋπόθεση ανατροπής της κατάσχεσης. Εξάλλου, αν απαγγελθεί η ακυρότητα της κατάσχεσης, είναι αυτονόητο ότι, επειδή η ακυρωτική απόφαση παράγει άμεση διαπλαστική ενέργεια, δεν υπάρχει ζήτημα ανατροπής¹³.

Βεβαίως, το ενδεχόμενο να παραμείνει η εκκρεμότητα της ανακοπής μετά από την άσκηση έφεσης κατά απορριπτικής πρωτόδικης απόφασης ανακοπής (937 §1 περ. β' εδ. πρώτο και δεύτερο) είναι υπαρκτό, αλλά και πάλι δεν αρκεί ώστε η εκκρεμής δευτεροβάθμια δίκη της

11 Ράμμος, ο.π. (σημ. 4), 496. Κατά την Γέσιου – Φαλσή (ΔικΑνΕκτ² τ. ΙΙα, §56, αρ. 8, σ. 346, σημ. 15) η αίτηση της ανατροπής όμως οδηγεί σε ταχύτερο αποτέλεσμα.

12 934 §1 περ. α' εδ. πρώτο: «αν αφορά ελαττώματα από την σύνταξη της επιταγής προς εκτέλεση μέχρι και τη δημοσίευση του αποσπάσματος της κατασχετήρια έκθεσης...μέσα σε σαράντα πέντε ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης»

13 ΕιρΑθ 2695/1986 Δ 1988. 115, Γέσιου – Φαλσή, ΔικΑνΕκτ², τ. ΙΙα, §56, αρ. 8, σ. 346, σημ. 16· Λεοντίδη-Καρύδη, ο.π. (σημ. 10).

ανακοπής να επηρεάσει την δίκη της ανατροπής. Και τούτο, διότι εν τω μεταξύ, είτε ο πλειστηριασμός θα έχει διενεργηθεί εμπρόθεσμα (αφού η έφεση δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα) καθιστώντας άνευ αντικειμένου οποιαδήποτε συζήτηση περί ανατροπής, είτε διότι ο πλειστηριασμός θα έχει ανασταλεί μετά από ευδοκίμηση σχετικής αίτησης (937 §1 περ. β' εδ. τρίτο), οπότε και πάλι περιθώριο ανατροπής δεν θα χωρεί όσο θα εκκρεμεί η δευτεροβάθμια δίκη της ανακοπής, αφού για την ενδεχόμενη αίτηση ανατροπής δεν θα μπορεί να συμπληρωθεί η ενιαύσια προθεσμία, αφού δεν θα συνυπολογίζεται ο χρόνος αναστολής της εκτέλεσης (1019 §2).

Συνεπώς, το άρθρ. 1019 §1, επανεξεταζόμενο υπό το πρίσμα των νέων μετά το ν. 4335/2015 κανόνων της δίκης του άρθ. 933, προβλέπει ως προϋπόθεση ανατροπής της κατάσχεσης, μόνο την ύπαρξη έγκυρης κατάσχεσης.

2. Παρέλευση νόμιμου χρόνου πλειστηριασμού

Σύμφωνα με το άρθρο 1019 § 1 ΚΠολΔ η κατάσχεση ανατρέπεται μετά την παρέλευση ενός έτους από την επιβολή της, εφόσον δεν έχει ακόμη γίνει ο πλειστηριασμός. Κατά την αμετάβλητη μετά το ν. 4335 διατύπωση, η δικονομική ετήσια προθεσμία του άρθρου 1019 § 1 τρέχει από την επόμενη ημέρα (144 § 1) της επιβολής της κατάσχεσης σύμφωνα με τα άρθρα 954 §§ 1, 2,3 (κινητά) και 993 §§1,2 (ακίνητα). Ωστόσο, μετά τον ορισμό υποχρεωτικής προθεσμίας πλειστηριασμού επτά και πάντως όχι μετά τους οκτώ μήνες από την κατάσχεση, η ως άνω προβλεπόμενη αφετηρία δεν είναι πλέον αυτονόητη. Πράγματι, λαμβάνοντας υπόψη τον σκοπό της διάταξης, δηλαδή την πάταξη της αδράνειας του κατασχόντος δανειστή, είναι πλέον προφανές ότι για το ως άνω χρονικό διάστημα κατά το οποίο εκκρεμεί ο πλειστηριασμός, ο κατασχών επισπεύδων δεν αδρανεύει, αφού είναι αναγκασμένος εκ του νόμου να περιμένει την παρέλευση της προθεσμίας για την διενέργεια του πλειστηριασμού. Συνεπώς, με τεολογική ερμηνεία του άρθ. 1019 §1 το ανωτέρω χρονικό διάστημα δεν μπορεί να προσμετρηθεί στην ενιαύσια προθεσμία αφού ο επισπεύδων ευρίσκεται σέ εκ του νόμου αδράνεια. Έτσι, κατά την συνδυαστική ερμηνεία των άρθρων 954 § 2 περ. ε' και 1019 ΚΠολΔ η ενιαύσια προθεσμία του άρθρου 1019 §1 ΚΠολΔ δεν μπορεί να αρχίζει νωρίτερα από την αναγκαστική παρέλευση των επτά (7)

μηνών από την ημερομηνία της κατάσχεσης. Αντίθετη ερμηνεία θα είχε ως αποτέλεσμα ο επισπεύδων να υποχρεούται να επιτύχει νέο ευδόκιμο πλειστηριασμό εντός του στενού περιθωρίου των εναπομεινάντων πέντε (5) το πολύ μηνών, άλλως να εκπίπτει της κατάσχεσης και να πρέπει να επιβάλλει νέα¹⁴ και μάλιστα χωρίς η εξέλιξη αυτή να οφείλεται σε δική του αδράνεια.

Εφόσον γίνει δεκτή η ανωτέρω λύση, η έναρξη της ενιαύσιας προθεσμίας μεταφέρεται σε χρόνο αιώτατο. Συρρικνώνονται, επομένως, τα χρονικά περιθώρια ανατροπής, αφού αδράνεια μπορεί να καταλογιστεί εφόσον ο πλειστηριασμός ματαιωθεί (εξαιρουμένης της περίπτωσης ανωτέρας βίας λόγω πτώσης των ηλεκτρονικών συστημάτων διενέργειας του υποχρεωτικώς πλέον διενεργούμενου ηλεκτρονικού πλειστηριασμού) ή επαναληφθεί αλλά η κατακύρωση ανατραπεί λόγω ασυνέπειας του πρώτου υπερθεματιστή εξαιτίας μη καταβολής του πλειστηριάσματος¹⁵ και δεν λάβει χώρα υποκατάσταση και δεν επισπευσθεί εμπρόθεσμα (εντός έξι μηνών από τον πλειστηριασμό) αναπλειστηριασμός. Υπενθυμίζεται ότι κατά το άρθρ. 1019 §2 αδράνεια δεν υπάρχει κι επομένως ο σχετικός χρόνος δεν συνυπολογίζεται στην ως άνω ενιαύσια προθεσμία, επί αναστολής της εκτέλεσης ή του πλειστηριασμού νόμιμης ή δικαστικής ή αναστολής με κοινή συναίνεση επισπεύδοντος – οφειλέτη βεβαιωμένη συμβολαιογραφικώς καθώς και στις περιπτώσεις των άρθρ. 966 §§3,4 επί άγονου πλειστηριασμού. Μιλάμε επομένως για πολύ στενά περιθώρια εφαρμογής.

Στην οριακή και ενόψει των νέων νομοθετικών δεδομένων σπάνια περίπτωση θα πρέπει κατά τον υπολογισμό της ενιαύσιας προθεσμίας της ανατροπής να μας απασχολήσει, αν η λήξη της προθεσμίας συμπίπτει με την προθεσμία που τάχθηκε στον αρχικό υπερθεματιστή για εκπλήρωση κατ' άρθρ. 965 §5 εδ. β' ΚΠολΔ (:δύο συν πέντε ημέρες). Εφόσον βρεθούμε ενώπιον της οριακής κατάστασης η ενιαύσια προθεσμία να συμπίπτει με την ως άνω ολιγοήμερη προθεσμία συμμόρφωσης, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι η κατάσχεση δεν είναι ανατρεπτέα, αφού υπάρχει η έστω προσωρινή κατακύρωση στον

14 ΕιρΧαλανδρίου 28/2018 αδημ.

15 Κατά το άρθρ. 965 §5 ΚΠολΔ, όπως προστέθηκε με το άρθρο 4 ν. 2298/1995 και με ελάχιστες διαφορές διατηρήθηκε και με το ν. 4512/2018.

υπερθεματιστή και ο πλειστηριασμός έχει ολοκληρωθεί¹⁶. Αν όμως επέλθει η ανατροπή της κατακύρωσης επειδή ο υπερθεματιστής δεν συμμορφώθηκε με την ανωτέρω όχληση, τίθεται το ερώτημα, αν πρέπει πλέον να υπολογίζεται στην ενιαύσια προθεσμία της ανατροπής και το προηγούμενο χρονικό διάστημα, κατά το οποίο εξελισσόταν η διαδικασία για την εξεύρεση του νέου υποκατάστατου υπερθεματιστή, ώστε, αν έχει συμπληρωθεί ο χρόνος της, να μπορεί να διατάσσεται η ανατροπή της κατάσχεσης. Από το νόμο δεν μπορεί να αντληθεί ευθεία λύση και έτσι έχουν υποστηριχθεί αντικρουόμενες απόψεις. Κατά μία άποψη¹⁷ όταν εφαρμόζεται η διαδικασία υποκατάστασης του αρχικού ασυνεπούς υπερθεματιστή δεν δικαιολογείται η ανατροπή της κατάσχεσης, αφού δεν συντρέχει περίπτωση αδράνειας του δανειστή. Κατά αντίθετη άποψη, συντρέχει ανάγκη ανατροπής, για την αποφυγή της αδικαιολόγητης δέσμευσης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη που έχει προβάδισμα έναντι της αδράνειας¹⁸.

3. Παρέλευση νόμιμου χρόνου αναπλειστηριασμού

Εφόσον έχει λάβει χώρα ανατροπή της αρχικής κατακύρωσης και αποτυχία ή αδυναμία διεξαγωγής της διαδικασίας υποκατάστασης του υπερθεματιστή, πρέπει να επισπευστεί αναπλειστηριασμός κατ' άρθ. 965 §5 εδ. επτά ΚΠολΔ, οπότε κατά το άρθ. 1019 §1 δικαιολογείται ανατροπή της κατάσχεσης εφόσον αναπλειστηριασμός δεν διενεργηθεί εντός εξαμήνου από τον πλειστηριασμό¹⁹. Ενόψει της δυνατότητας υποκατάστασης του επισπεύδοντος από αναγγελμένο δανειστή με εκτελεστό τίτλο και της εναλλακτικής των πολλαπλών κατασχέσεων, που αμφότερες μπορούν να εκκινήσουν άλλο πλειστηριασμό, καθιστά μάλλον σπάνια την εφαρμογή. Έχουν διατυπωθεί και εδώ διάφορες απόψεις. Κατά μία άποψη, δεν μπορεί να συντρέξει εφαρμογή της εξαμήνης προθεσμίας του αναπλειστηριασμού, διότι, αν μεν έχει συμπληρωθεί η ενιαύσια προθεσμία από την κατάσχεση και ο πλειστηριασμός δεν ολοκληρώθηκε, τότε θα επέρχεται η ανατροπή της

16 Καλαβρός, Το ανίσχυρο των διαδικαστικών πράξεων, 2010, σ. 201, Νικολόπουλος, Η ολοκλήρωση του αναγκαστικού πλειστηριασμού υπό την ισχύ του ν. 2298/1995, ΝοΒ 2003, σ. 1161 επ., 1168, ο ίδιος, ΑνΕκτ², σ. 365, σημ. 250.

17 Νικολόπουλος, ό.π. (σημ. 16)

18 Καλαβρός, ό.π. (σημ. 16) σ. 201-202. Γέσιου – Φαλτσή, ΔικΑνΕκτ², τ. Πα, §56, αρ. 19, σ. 350-351.

19 Εννοείται ότι δεν θα πρέπει εν τω μεταξύ να έχει ακυρωθεί ο πλειστηριασμός, αφού επί ακυρωμένου πλειστηριασμού, δεν στηρίζεται αναπλειστηριασμός: Γέσιου – Φαλτσή, ΔικΑνΕκτ² τ. Πα, §56, αρ. 28, σ. 355, σημ. 71

κατάσχεσης, ενώ, αν η ενιαύσια προθεσμία συμπληρωθεί μεταγενέστερα, και πάλι δεν θα τίθεται ζήτημα εφαρμογής της εξάμηνης προθεσμίας του αναπλειστηριασμού, αφού θα μπορεί να διαταχθεί η ανατροπή της κατάσχεσης με βάση τη συμπλήρωση της ενιαύσιας προθεσμίας²⁰. Κατ' άλλη άποψη²¹ υπάρχει νομοθετικό κενό. Η εξάμηνη αυτή προθεσμία εξακολουθεί να ισχύει και αρχίζει να τρέχει από τον αρχικό πλειστηριασμό, έστω και αν η κατακύρωση έχει οριστικά ανατραπεί. Κατ' άλλη άποψη²², η ανατροπή της κατακύρωσης στον ασυνεπή πρώτο υπερθεματιστή προβλέφθηκε αποκλειστικά και μόνο για να υπηρετήσει τις ανάγκες εξεύρεσης νέου υπερθεματιστή προς διάσωση του πλειστηριασμού. Συνεπώς, η κατακύρωση στον ασυνεπή πρώτο υπερθεματιστή αναβιώνει, όταν καθίσταται πλέον αναντίρρητο ότι δεν υπάρχει νέος υπερθεματιστής κι επομένως διασώζεται η ως άνω αφετηρία της εξάμηνης προθεσμίας.

4. Συνέπειες δικαστικής απόφασης που απαγγέλει την ανατροπή

Η ανατροπή της κατάσχεσης απαγγέλλεται με δικαστική απόφαση που έχει χαρακτήρα διαπλαστικό²³. Ο πλειστηριασμός μπορεί να στηριχθεί έγκυρα σε κατάσχεση που δεν ανατράπηκε με δικαστική απόφαση πριν από τη διενέργειά του, έστω και σε χρόνο έξω από την προθεσμία ανατροπής²⁴. Ο πλειστηριασμός που στηρίχθηκε σε κατάσχεση, η οποία δεν είχε ακόμη ανατραπεί με δικαστική απόφαση πριν από την ημέρα της διεξαγωγής του, είναι καθ' όλα έγκυρος²⁵. Ζήτημα ανατροπής μπορεί να τεθεί στο εξής μόνον αν δεν διενεργηθεί ο αναπλειστηριασμός στον νόμιμο χρόνο.

20 Καλαβρός, ο.π. (σημ. 16), σ. 202

21 Νικολόπουλος, ο.π. (σημ. 16), σ. 1168-1169

22 Γέσιου – Φαλτσή, ΔικΑνΕκτ², τ. Πα, §56, αρ. 35, σ. 359-360

23 ΑΠ 254/1979 ΝοΒ 1979. 1276 = ΕΕΝ 1979. 274, ΑΠ 206/1980 ΝοΒ 1980. 1482 = ΕΕΝ 1980. 429, ΑΠ 1149/1985 ΕΕΝ 1986. 414, ΑΠ 1488/1987 ΕΕΝ 1988. 807, ΑΠ 1531/1995 ΕλλΔνη 1997. 1548 (πγ. νμλ), Ράμμος, ο.π. (σημ. 4) σ. 495-498, ο ίδιος, Εισηγήσεις ΙΙ, σ. 502-503, ο ίδιος, Εγχειρίδιον ΙΙΙ, 1982, § 462 ΙV, Μπρίνιας, ΑνΕκτ², άρθ. 1019, αρ. 661,663,664· Κεραμεύς, ο.π. (σημ. 5), σ. 290· Νικολόπουλος, Η συνέπεια της ανατροπής της κατασχέσεως επί του πλειστηριασμού, ΝοΒ 1986, σ. 520 επ., 520, Γέσιου- Φαλτσή, ο.π. (σημ.6) σ. 162, 163

24 ΑΠ 1149/1985 ΕΕΝ 1986. 414, ΑΠ 254/1979 ΝοΒ 1979. 1276, Εφαθ 9598/1982 ΕλλΔνη 1984. 1558 με ενημ. σημ. Γ. Σταθέα, ΜΠρΘηβ 56/1994 Δ 1994. 639, Ράμμος, Εισηγήσεις ΙΙ, σ. 503· Μπέης, παρατ. ΝοΒ 1966. 1044 επ., 1047.

25 ΜΠρΠατρ 2711/1978 ΝοΒ 1980. 568, ΜΠρΘηβ 56/1994 ό.π. (σημ. 24), Ράμμος, ο.π. (σημ. 4) σ. 517, Μπρίνιας, ΑνΕκτ² V, άρθρο 1019, αρ. 664, Κεραμεύς, ο.π. (σημ. 5), σ. 290· Γεωργιάδης, Αναγκαστική εκτέλεση με βάση το ν.δ. 17.7/13.8.1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών» ανατροπή κατασχέσεως κατά ΚΠολΔ 1019· συνέπειες ανατροπής, γνωμοδότηση, Δ 1987, σ. 761 επ., 765· Νικολόπουλος, Ο αναπλειστηριασμός, 1979, σ. 123· Γέσιου-Φαλτσή, ο.π. (σημ 6), σ. 164.

Η ανατροπή της κατάσχεσης που διατάσσεται, επειδή δεν έχει πραγματοποιηθεί ο αναπλειστηριασμός μέσα στον νόμιμο χρόνο, παρουσιάζει δυσχέρειες, διότι η ανατροπή πλήττει την κατάσχεση, όχι όμως και τον πλειστηριασμό που έχει διενεργηθεί όσο ακόμη υπήρχε η κατάσχεση. Έτσι, ο αναπλειστηριασμός που τυχόν επισπεύδεται μετά την ανατροπή της κατάσχεσης, αν και δεν είναι βέβαια αυτοδικαίως άκυρος, μπορεί να προσβληθεί με ανακοπή (προθεσμία νέου 934 § 1 αρ. β), όπως ακριβώς και ο πλειστηριασμός που διενεργήθηκε μετά την ανατροπή. Λόγος ανακοπής κατά του αναπλειστηριασμού είναι η αποδυνάμωση της κατάσχεσης που ανατράπηκε και αποτελεί προϋπόθεση του κύρους του²⁶. Ο πλειστηριασμός, κατά γενικώς αποδεκτή θέση, δεν θίγεται άμεσα από την ανατροπή (που αφορά το μέλλον), επειδή η κατάσχεση, όσο αυτή υπήρχε, παρήγαγε κανονικά τις συνέπειές της και δεν απώλεσε αναδρομικά με την ανατροπή τη νόμιμη ικανότητά της να στηρίζει τον πλειστηριασμό. Επομένως, ο πλειστηριασμός δεν καθίσταται αυτοδικαίως άκυρος για την ανωτέρω αιτία²⁷, ούτε δικαιολογείται ανακοπή κατά του πλειστηριασμού. Η συνέπεια που επέρχεται είναι ότι ο υπερθεματιστής χάνει την ευχέρεια να καταβάλει το πλειστηρίασμα ενώ δεν μπορεί να εκδοθεί και να χορηγηθεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης με αποτέλεσμα ο υπερθεματιστής να βρίσκεται στο εξής σε αδυναμία να αποκτήσει την κυριότητα του πράγματος²⁸. Ο πλειστηριασμός καθίσταται ανενεργός²⁹ και η κατακύρωση ανατρέπεται³⁰

IV. Η ανατροπή επί υποκατάστασης, αναγγελίας και πολλαπλών κατασχέσεων

Σύμφωνα με το τρίτο και τελευταίο εδάφιο του άρθ. 1019 § 1 «η ανατροπή λογίζεται ότι έχει επέλθει ως προς όλους αφότου δημοσιευθεί η απόφαση». Παράλληλα, όμως στην ειδική διάταξη της §3 εξαιρούνται της ανωτέρω *erga omnes* ενέργειας οι αναγγελίες με

26 Γέσιου-Φαλτή, ο.π., (σημ. 6), σ. 165, η ίδια, ΔικΑνΕκτ², τ. Πα, §56, αρ. 39, σ. 360

27 Μητσόπουλος, Ανατροπή της κατασχέσεως και η επίδρασή της επί του πλειστηριασμού, γνωμοδότηση, ΕλλΔνη 1985, σ. 158 επ., 161 = Μελέται γενικής θεωρίας δικαίου και αστικού δικονομικού δικαίου II (1997), σ. 423 επ., 428.

28 Μητσόπουλος, ο.π. (σημ. 27), σ. 161 = Μελέται II, σ. 428· Γεωργιάδης, ό.π. (σημ. 25)· Κεραμεύς, ο.π. (σημ. 5), σ. 291, Νικολόπουλος, ο.π. (σημ.4) σ. 523, Ευστρατιάδης, ό.π. (σημ.4), ΑΠ 1488/1987 ΕΕΝ 1988.807. ΕφΑθ 8268/1986 Αρμ 1987. 312

29 Μητσόπουλος, ο.π. (σημ. 27), σ. 161 = Μελέται II, σ. 428, Γεωργιάδης, ό.π. (σημ. 25), Κεραμεύς, ο.π. (σημ. 4), σ. 291, Ευστρατιάδης, ό.π. (σημ.4), ΑΠ 1488/1987 ΕΕΝ 1988. 807·

30 ΟΛΑΠ 51/1990 Δ 1991. 1093 = ΝοΒ 1991. 374 = ΕΕΝ 1990. 612, ΟΛΑΠ 53/1990 Δ 1991. 1094 = ΕλλΔνη 1991. 491

προσόντα αυτοτελούς κατάσχεσης των πριν την έκδοση της απόφασης αναγγεληθέντων δανειστών (972 §2 και 1006 §1 εδ. πρώτο). Με απλά λόγια, η ανατροπή της κατάσχεσης ισχύει ως προς τον επισπεύδοντα και τους αναγγεληθέντες δανειστές με εκτελεστό τίτλο³¹, εφόσον στηρίζουν την παραπέρα διαδικασία στην ανατραπείσα κατάσχεση. Μπορούν όμως αυτοί να την στηρίξουν στην αναγγελία τους που έχει ισχύ αυτοτελούς κατάσχεσης (972 § 2 εδ. β)³² ακριβώς όπως συμβαίνει και στην περίπτωση όπου η κατάσχεση ακυρώνεται με τη διαπλαστική απόφαση του άρθ. 933.

Στο ανωτέρω πλαίσιο διαμορφώνονται τα εξής ενδεχόμενα, τα οποία κατηγοριοποιούνται προς διευκόλυνσή σας :

Πρώτον, ανατροπή της κατάσχεσης του αρχικού επισπεύδοντος ενόσω την εκτέλεση επισπεύδει δανειστής που υποκαταστάθηκε (973 §2). Η ανατροπή της κατάσχεσης δεν θα επηρεάσει τη συνέχιση της εκτελεστικής διαδικασίας, υπό την προϋπόθεση όμως ότι ο αυτοτελής χρόνος της ανατροπής δεν έχει συμπληρωθεί και ως προς τον επισπεύδοντα-αναγγελημένο δανειστή ή ότι, τουλάχιστον, δεν πέρασε εξάμηνο από την ανατροπή.

Δεύτερον, επέρχεται ανατροπή της κατάσχεσης ενόσω την εκτέλεση επισπεύδει ο δανειστής που την επέβαλε. Παράλληλα έχουν λάβει χώρα αναγγελίες δανειστών με προσόντα αυτοτελούς κατάσχεσης. Επειδή η νομική δέσμευση του κατασχεμένου συνεχίζεται απέναντι στους εν λόγω αναγγελημένους δανειστές, ως προς τους οποίους δεν έχει περάσει ο χρόνος της ανατροπής, νέα κατάσχεση δεν χρειάζεται, αλλά ούτε και κίνδυνος έγκυρης διάθεσης του πράγματος υπάρχει. Αφού η κατάσχεση ανατράπηκε και δεν μπορεί πλέον να στηρίζει την έγκυρη επίσπευση πλειστηριασμού από τον πρώτο επισπεύδοντα, πρέπει να ασκηθεί το ταχύτερο η δήλωση υποκαταστάσεως από άλλον δανειστή κατά το άρθρο 973 § 2. Αυτός ο τελευταίος θα μπορεί να στηρίζει την υποκατάστασή του στη θέση του επισπεύδοντος, όχι βέβαια στην κατάσχεση που ήδη ανατράπηκε, αλλά στην αναγγελία του που διατηρεί τα αποτελέσματα της αυτοτελούς κατάσχεσης. Το δικαίωμα αυτό υπάρχει, όσο δεν έχει συμπληρωθεί ο χρόνος της ανατροπής αυτοτελώς, για κάθε μία από τις αναγγελίες, και πάντως επί ένα εξάμηνο. Γι’

31 ΕιρΡοδ 126/2003 ΝΟΜΟΣ

32 Γέσιου-Φαλτσή, ΔικΑνΕκτ² τ. Πα, §56 , αρ. 56, σ. 369.

αυτόν τον λόγο, όπως και στη συνέχεια αναφέρεται, είναι σκόπιμο να απευθύνεται η αίτηση ανατροπής και κατά των αναγγελλμένων με εκτελεστό τίτλο δανειστών, ώστε να μπορούν αυτοί να υποκατασταθούν το ταχύτερο μετά την ανατροπή της κατάσχεσης.

Τρίτον, επέρχεται ανατροπή της κατάσχεσης ενόσω την εκτέλεση επισπεύδει ο δανειστής που την επέβαλε. Παράλληλα υπάρχει μη αναγγελλμένος δανειστής με εκτελεστό τίτλο. Η ανατροπή ισχύει απέναντί του. Μπορεί όμως αυτός είτε πριν είτε μετά την ανατροπή να επιβάλει δική του δεύτερη κατάσχεση στο ήδη κατασχεμένο (958 §1). Η κατάσχεση αυτή θα χρειάζεται, διότι, αν δεν έχει αναγγελθεί, λόγω της ανατροπής που θα τον καταλαμβάνει, διατρέχει τον κίνδυνο έγκυρης διάθεσης του πράγματος. Αφού η κατάσχεση ανατράπηκε και δεν μπορεί πλέον να στηρίζει την έγκυρη επίσπευση πλειστηριασμού από τον πρώτο επισπεύδοντα, η δεύτερη κατάσχεση (αν δεν έχει ήδη ασκηθεί) πρέπει να ασκηθεί το ταχύτερο, ώστε να στηρίζει αυτοτελώς πλειστηριασμό, αφού η δεύτερη κατάσχεση «δεν επηρεάζεται από την ανατροπή της πρώτης κατάσχεσης (958 §2 εδ. δεύτερο).

V. Η δίκη της ανατροπής

1. Διαδικασία και αρμόδιο δικαστήριο

Η δικαστική απόφαση ανατροπής εκδίδεται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, μετά από αίτηση και όχι αυτεπαγγέλτως. Εξαιρετική καθ' ύλην αρμοδιότητα έχει το ειρηνοδικείο και μάλιστα ανεξάρτητα από το ποσό της απαίτησης ή το είδος του τίτλου³³ και αποκλειστική κατά τόπον αρμοδιότητα, το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση.

2. Έννομο συμφέρον και νομιμοποίηση

Έννομο συμφέρον για να ασκήσει την αίτηση ανατροπής έχει κυρίως ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης ο οποίος επιδιώκει την αποδέσμευση του κατασχεμένου περιουσιακού στοιχείου

33 Βλ. Γέσιου – Φαλτσή, ΔικΑνΕκτ² τ. Πα, §56, αρ. 64, σ. 374 μ.π.π.

του ή ο τρίτος κύριος του ενυπόθηκου ακινήτου (993 § Ι)³⁴. Επίσης, έννομο συμφέρον δικαιολογούν ο τυχόν τρίτος στον οποίο ανήκει το κατασχεμένο, αφού με αυτό τον τρόπο μπορεί να το απαλλάξει από την κατάσχεση³⁵ καθώς και τρίτοι που έχουν πρόθεση να συναλλαγούν με τον καθ' ου³⁶. Τέλος, κι ο υπερθεματιστής μπορεί να θεμελιώσει έννομο συμφέρον ανατροπής της κατάσχεσης, αλλά μόνο εφόσον ισχυρίζεται και πιθανολογεί κυριότητα τρίτου στο ακίνητο που πλειστηριάσθηκε³⁷, όχι όμως εφόσον δυστροπεί στην καταβολή του πλειστηριάσματος και επιδιώκει να παρεμποδίσει τον αναπλειστηριασμό³⁸.

Η αίτηση ανατροπής του οφειλέτη απευθύνεται κατά του επισπεύδοντος στον χρόνο της ανατροπής, είτε πρόκειται για τον αρχικώς επισπεύδοντα, είτε γι' αυτόν που ενεργεί μετά από υποκατάσταση³⁹. Όταν την ασκεί άλλο πρόσωπο, εκτός από τον οφειλέτη, θα πρέπει να στρέφεται κατά του οφειλέτη⁴⁰ ή κατά του τρίτου κυρίου του ενυπόθηκου ακινήτου⁴¹. Έχει γίνει περαιτέρω δεκτό ότι όταν η αίτηση ανατροπής ασκείται από άλλον δανειστή, εκτός από τον επισπεύδοντα, πρέπει να απευθύνεται υποχρεωτικά κατά του επισπεύδοντος και του οφειλέτη, οι οποίοι γίνονται έτσι αναγκαίοι ομόδικοι⁴². Αναγκαίοι ομόδικοι είναι, κατά την πειστικότερη εκδοχή, και οι τυχόν αναγγελθέντες δανειστές, ως έχοντες προσδοκία για μέρος στη διανομή του πλειστηριάσματος, κατά των οποίων πρέπει να απευθύνεται η αίτηση ή τουλάχιστον να επιδίδεται με κλήση για συμμετοχή στη συζήτηση. Προσεπικλήσή τους, εφόσον δεν έχουν κληθεί στη δίκη, είναι δυνατή (90 ΚΠολΔ)⁴³

34 ΑΠ 75/2001 ΕλλΔνη 2001. 916, ΜΠρΑθ 1120/2008 ΕΠολΔ 2009. 534 με παρατ. Π. Γιαννόπουλου, Νικολόπουλος, ΑνΕκτ², σ. 378, Γέσιου – Φαλτσή, ΔικΑνΕκτ² τ. Πα, §56, αρ. 62, σ. 371.

35 Γέσιου – Φαλτσή, ΔικΑνΕκτ², τ. Πα, §56, αρ. 62, σ. 372

36 Μπρίνιας, ΑνΕκτ² V, άρθ. 1019, αρ. 663, σ. 2199-2200, Ευστρατιάδης, ο.π., (σημ.4), σ. 1893.

37 ΕιρΚασσάνδρας 128/2000 Αρμ 2000. 1688 με ενημ. σημ. Π.Σ.Α(ρβανιτάκη)

38 Γέσιου – Φαλτσή, ΔικΑνΕκτ², τ. Πα, §56, αρ. 62, σ. 373 μ.π.π., ΕιρΚασσάνδρας 128/2000, ο.π. (σημ. 37)

39 Ράμμος, ο.π. (σημ. 5), σ. 508· Ευστρατιάδης, ο.π. (σημ. 4), σ. 1893· ΕιρΑθ 2496/1995 ΑρχΝ 1996. 70, ΕιρΑθ 1308/1974 ΝοΒ 1975. 685, που δέχεται επιπλέον ότι η αίτηση ανατροπής πρέπει τουλάχιστον να ανακοινωθεί στον δανειστή που υποκαταστάθηκε και προχωρεί αυτεπάγγελα στην πρόσκλησή του για να εμφανισθεί στη συζήτηση της αίτησης. Πρβλ. και ΕιρΑθ 122/1976 Δ 1976. 668.

40 Ράμμος, Εισηγήσεις ΙΙ, σ. 503, ο ίδιος, ενημερωτικό σημείωμα, Δ 1978. 464· ΕιρΑθ 122/1976 Δ 1976. 668.

41 Σταματόπουλος, παρατ. στην ΕιρΧαλανδρίου 269/1984, Δ 1985. 363. Αντιθ. ΕιρΧαλανδρίου 269/1984 Δ 1985. 360: Η αίτηση ανατροπής δεν απαιτείται να απευθύνεται και κατά του τρίτου κυρίου του ενυπόθηκου ακινήτου.

42 ΕιρΑθ 538/1995 ΑρχΝ 1995. 326, Νίκας, ο.π. (σημ.7), αρ. 11, σ. 260, Ευστρατιάδης, ο.π. (σημ.4), σ. 1893.

43 Γέσιου – Φαλτσή, ΔικΑνΕκτ² τ. Πα, §56, αρ. 63, σ. 374, σημ. 160

3. Φύση και περιθώρια ελέγχου της απόφασης ανατροπής

Το δικαστήριο που διατάζει την ανατροπή ελέγχει μόνο την ύπαρξη των προϋποθέσεων του νόμου, κυρίως την άπρακτη παρέλευση του νόμιμου χρόνου κι αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις, είναι υποχρεωμένο να τη διατάξει⁴⁴. Γι' αυτό και η υπόθεση είναι υπόθεση εκουσίας δικαιοδοσίας που για λόγους ταχύτητας εκδικάζεται με την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση για την ανατροπή πρέπει να εκδοθεί πριν από την ενέργεια του πλειστηριασμού ή του αναπλειστηριασμού, διότι, τυχόν έκδοσή της μετά το ως άνω χρονικό στάδιο, την καθιστά άνευ αντικειμένου⁴⁵. Η ανατροπή επέρχεται ήδη με την πρωτόδικη διαπλαστική απόφαση, η οποία ενεργεί από τη δημοσίευση της απόφασης και όχι από την εγγραφή της στο Βιβλίο Κατασχέσεων (1019 § 1 εδ. γ) και πρέπει να γνωστοποιείται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, ώστε αυτός να απέχει από κάθε παραπέρα ενέργεια εκτέλεσης.

Αν και η απόφαση εκδίδεται κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων κι επομένως θα έπρεπε να είναι ανέκκλητη, άποψη που φαίνεται κρατούσα στη θεωρία⁴⁶, εν τέλει ο Άρειος Πάγος δέχθηκε, σε μεμονωμένο, ωστόσο, προηγούμενο⁴⁷, ότι επειδή η υπόθεση αποτελεί μη γνήσια υπόθεση ασφαλιστικών μέτρων, συγχωρούνται ένδικα μέσα. Επίσης, γίνεται δεκτό ότι λόγω της διαπλαστικής ενέργειας, χωρεί και τριτανακοπή⁴⁸ κατά το κοινό δίκαιο. Η απόφαση που δέχεται την τριτανακοπή, πάντως, δεν επηρεάζει το κύρος ενδεχόμενης διάθεσης του πρώην κατασχεμένου, όταν η διάθεση έγινε προς καλόπιστο τρίτο μετά την ανατροπή της κατάσχεσης και πριν από την ευδοκίμηση της τριτανακοπής

44 ΕιρΡοδ 38/2007 ΝΟΜΟΣ. Νίκας, ο.π. (σημ. 7) § 44, αρ. 13, σ.261-262, *Ευστρατιάδης*, ο.π. (σημ. 4), σ. 1894.

45 *Γέσιου – Φαλτσή*, ΔικΑνΕκτ² τ. ΙΙΑ, §56, αρ. 65, σ. 374

46 *Ράμμος*, ο.π. (σημ. 5), σ. 509, *Μπέης*, ΑνΕκτ, 2004, σ. 97, *Κεραμής*, ο.π. (σημ. 5), σ. 293, *Νίκας* ΔικΑνΕκτ ΙΙ¹, § 44, αρ. 13, σ. 261-262, *Ευστρατιάδης*, ο.π. (σημ. 4), σ. 1894, ΜΠρΑθ 1120/2008 ΕΠολΔ 2009. 534 με παρατ. ΙΙ. *Γιαννόπουλου*

47 ΑΠ 1495/2002 ΝΟΜΟΣ. Στο εκεί κριθέν ιστορικό η αναίρεση απορρίφθηκε αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτη, όχι επειδή δεν μπορούσε η απόφαση του άρθ. 1019 ΚΠολΔ να προσβληθεί με αναίρεση, αλλά επειδή δεν είχε αυτή τελεσιδικήσει.

48 Εφαθ 8268/1986 Αρμ 1987. 312, *Ράμμος*, ο.π. (σημ. 5), σ. 509· Παρατηρήσεις συντάξεως, Δ 1970, σ. 581 επ., 582· *Κεραμής*, ο.π. (σημ. 5), σ. 293, *Γεωργιάδης*, ο.π. (σημ. 25), σ. 767· *Νίκας*, ΙΙ¹, § 44, αρ. 13, σ. 262, σημ. 57 (: με επίκληση δόλου ή συμπαιγνίας και όχι με αίτηση ανάκλησης του άρθ. 696 §1 ΚΠολΔ), *Ευστρατιάδης*, ο.π. (σημ. 4), σ. 1894 επ., *Σταματόπουλος*, «Προληπτική» δικαστική προστασία του υπερθεματιστή, όταν η κατάσχεση που οδηγεί στον πλειστηριασμό είχε ήδη ανατραπεί, τιμητικός τόμος ΙΙ. Καργάδου, 2004, σ. 825 επ., 841· Αντίθ. *Νικολόπουλος*, ΑνΕκτ², σ. 380, ΕιρΑθ 972/1976 Δ 1976.453.

που την επαναφέρει, με αναλογική εφαρμογή των άρθρων 1203-1204 ΑΚ⁴⁹. Η τριτανακοπή δικάζεται επίσης με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

V. Συμπέρασμα

Η ανατροπή της κατάσχεσης, ως θεσμός της αναγκαστικής εκτέλεσης, εμφανίζει συρρικνωμένο πεδίο εφαρμογής μετά το ν. 4335/2015. Αναγκαία είναι η επανεξέταση του χρόνου έναρξης των προθεσμιών του άρθ. 1019 §1 ΚΠολΔ που αποτελούν βασική προϋπόθεση της ανατροπής και η τοποθέτησή της στο συνολικό πλαίσιο του νέου δικαίου της αναγκαστικής εκτέλεσης.

49 *Γέσιου – Φαλτσή*, ΔικΑνΕκτ² τ. Πα, §56, αρ. 68, σ. 375 (σημ. 172 μ.π.π.)